

Sınav süresi **40** dakikadır. Her soru **5** puandır. Yanlış cevaplar doğru cevapları etkilemeyecektir. Cevaplarınızı optik forma işaretleyiniz.

1. (I) Varlığı belgelerle kanıtlanan ilk ve en eski dönem İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatı dönemidir. (II) Bu dönem edebiyatı; dil, anlatım, duyuş ve zevk itibarıyla yabancı etkilerden uzak ve millî bir edebiyat niteliğindedir. (III) Sözlü ve yazılı edebiyat olmak üzere iki döneme ayrılır. (IV) Sözlü edebiyat ürünleri arasında destanlar, savlar, sagular, koşuklar yer alır. (V) Bu şiirler, âşık adı verilen kişilerce kopuz eşliğinde söylenmiştir.

Parçada numaralanmış ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdakilerden hangisi edebiyat - din ilişkisini örneklendirmez?**

- A) Mehmet Akif'in Çanakkale Şehitlerine şiirinde Bedr'in aslanlarına atıfta bulunması
B) Taşlıcalı Yahya'nın Hz. Yusuf'un kıssasından hareketle mesnevi yazması
C) Cenknâmelerde Hz. Ali'nin yiğitliğinden ve kâfirlerle mücadelesinden bahsedilmesi
D) Göktürk Kitabeleri'nde halkın tok tutulması, giydirilmesi gibi sosyal devlet anlayışına yer verilmesi
E) Arif Nihat Asya'nın Hz. Peygamber'e olan hürmetini dile getirmek için Naat adlı şiiri yazması

3. Eğer benim ile gitmek dilerse

Eğlen güzel yaz olsun da gidelim

Bizim iller kıraçlıdır açılmaz

Yollar çamur kurusun da gidelim

Bu dizeler, Türk edebiyatının hangi dönemine ait bir metinden alınmıştır?

- A) Divan Edebiyatı
B) Tanzimat Edebiyatı
C) Halk Edebiyatı
D) Geçiş Dönemi Edebiyatı
E) Servetifünun Edebiyatı

4. Meğer hânım, Oğuz'da Duha Kocaoğlu Deli Dumrul derlerdi bir er var idi. Bir kuru çayın üzerine bir köprü yaptırmıştı. Geçeninden otuz üç akçe alırdı, geçmeyeninden döve döve ve kırk akçe alırdı. Bunu niçin böyle ederdi? Onun için ki: "Benden deli, benden güçlü er var mıdır ki çıksın benimle savaşsın, benim erliğim, bahadırılığım, kahramanlığım, yiğitliğim Rum'a, Şam'a gitsin, ün salsın" der idi.

Dil ve anlatım özellikleri dikkate alındığında bu parça aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Mesnevi B) Cenknâme
C) Halk Hikâyesi D) Manzum Hikâye
E) Dede Korkut Hikâyeleri

5. (I) Hz. Ali çevresinde oluşan cenknâmeler, XIII. yüzyıldan itibaren Anadolu sahasında tercüme yoluyla işlenmiştir. (II) Cenknâmeler; şekil bakımından nazım, nesir veya nazım-nesir karışık olarak kaleme alınmıştır. (III) Hz. Ali, olaylarda sürekli sahnede kalan örnek cengâver-gazi tipini temsil etmektedir. (IV) Müslim-gayrimüslim mücadeleleri fikri üzerine kurulmuştur. (V) Cenknâmelerde olağanüstü öğelere yer verilmez.

Parçada Cenknâmelerle ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Tanzimat edebiyatı sanatçıları ilk defa karşılaştıkları hikâye ve roman türünde eserler vermiştir. Ancak bu eserlerin çoğu teknik yönden kusurludur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu kusurlardan biridir?

- A) Eserlerinde toplumu bilinçlendirmeyi amaçlamışlardır.
B) Yazarlar, geleneksel hikâye anlatımımız meddahlıktan etkilenmişlerdir.
C) Olaylar çoğunlukla günlük yaşamdan veya tarihten alınmıştır.
D) Yazarlar romanın akışını keserek fikirlerini okuyucuya aktarmışlardır.
E) Sanatçılar romantizm akımının etkisiyle duygusal konulara ağırlık vermişlerdir.

7. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı doğrudur?

- A) Herbir yarışmacı büyük bir dikkatle düdük sesini bekliyordu.
- B) Tam tepeye ulaşacağımız zaman makine her defasında durmuştu.
- C) Kahveocağının bulunduğu yerin üstü ve etrafı nispeten daha muhafazalıydı.
- D) Sahafdan aldığımız kitabın kapağı büyüleyici işlemlerle süslenmişti.
- E) Oyunun en ilgi çeken yönü baştansona ağır başlı bir üslupla oynanmasıydı.

8. (I) Geçiş Dönemi'nin önemli eserlerinden Divânu Lugatî't-Türk 1074'te Ali Şir Nevai tarafından yazılmış bir sözlüktür. (II) Eserin yazılış amacı Araplara Türkçeyi öğretmek ve Türkçenin zengin dil varlığını ortaya çıkarmaktır. (III) Eserde Türkçe kelimelerin Arapça karşılıkları verilmiş ve Türkmen, Oğuz, Çiğil gibi çeşitli Türk boylarının dilleri tanıtılmıştır. (IV) Divânu Lugatî't-Türk'te, Karahanlı Türkçesinin ses özellikleri görülmektedir. (V) Eserde halk dilinde yer alan deyimler, atasözleri ve şiir örnekleri bulunmaktadır.

Parçada numaralanmış ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Nazım ve nesir karışıktır.
- II. Olağanüstü özelliklere yer verilir.
- III. Genellikle kahramanlık konuları işlenir.
- IV. Kalıplaşmış ifadelere yer verilir.
- V. Halk kültürüne ait unsurlara sıkça rastlanır.

Numaralanmış cümlelerden hangisi Halk hikâyelerinin özelliklerinden değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. --- divan edebiyatına ait bir nazım şeklidir. Bu nazım şekli, beyitlerden oluşmaktadır. Her beyit kendi arasında kafiyeli olup kafiye düzeni "aa /bb /cc /dd ..." şeklindedir. Beyit sınırlaması olmayan bu nazım şekli, divan edebiyatının en uzun türüdür.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kaside B) Gazel
- C) Murabba D) Mesnevi
- E) Terkibibent

11. Seneler var ki kuşlar gelmiyor. Daha doğrusu ben göremiyorum. Güzün o güzel günlerini pencereden görünce Konstantin Efendi'nin bulunabileceği sırtları hesaplayarak yollara çıkıyorum.

Parçada kaç adet fiilimsiye yer verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

12. Çevrenizde olup bitenlerden uzaklaşıp ruhunuzun derinliklerinden müziği dinlediniz mi hiç () Aslında bu müziğin sözü, bestesi tamamen size ait. Emin olun, o şarkının sözlerinde çok şey gizli () Beden, ruh sağlığına dikkat et para, kariyer önemli ama senden önemli değil () sevdiklerini, bundan da önemlisi kendini ihmal ediyorsun () diye fısıldayacak o şarkının sözleri. Nereden mi biliyorum () Çünkü bunları yaşıyorum.

Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (?) (.) (:) (.) (?) B) (?) (.) (.) (.) (?)
- C) (?) (.) (.) (.) (!) D) (!) (.) (.) (.) (!)
- E) (!) (.) (.) (.) (?)

13. Uçun kuşlar, uçun doğduğum yere;

Şimdi dağlarında mor sümbül vardır.

Ormanlar koynunda bir serin dere,

Dikenler içinde sarı gül vardır.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çapraz uyak kullanılmıştır.
- B) Epik şiir özelliği gösterir.
- C) Nazım birimi dörtlüktür.
- D) 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
- E) 2. ve 4. dizelerde kelime tekrarı vardır.

14. Aşağıdakilerin hangisinde belirtili isim tamlaması yoktur?

- A) El ayak çekilmişti limanın her köşesinden.
- B) Sessizliğin hâkimiyeti başlamıştı bu küçük şehirde.
- C) Dönüşe hazırlanırken arabanın sesiyle irkildim.
- D) Geç saatlere kadar onun yolunu beklerdim.
- E) Yıllardır görmediğim arkadaşımı dün gördüm.

15. Gazel ve koşmanın karşılaştırılması ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Gazel beyitlerle koşma ise dörtlüklerle yazılır.
- B) Her ikisi de aynı konular etrafında şekillenmektedir.
- C) Gazelde beyit sınırlaması yokken koşma 3 ile 5 dörtlükten oluşur.
- D) Gazel divan edebiyatı, koşma ise halk edebiyatı nazım biçimidir.
- E) Gazel, aruzun her kalıbıyla yazılır, koşma ise 11'li hece ölçüsüyle yazılır.

16. I. Eser, 20. yüzyılda kaleme alınmıştır.

II. Türk edebiyatının ilk mesnevisidir.

III. Yusuf Has Hacıp tarafından yazılmıştır.

IV. Eserde devlet yöneticilerine öğütler de vardır.

V. Eserde hem dörtlük hem de beyit kullanılmıştır.

Numaralanmış ifadelerden hangisi Kutadgu Bilig için söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin kullandığı alfabelerden değildir?

- A) Arap B) Fars
- C) Uygur D) Latin
- E) Göktürk

18. Dede Korkut Hikâyeleri'nin yazarı ile ilgili verilen ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Yazarı belli değildir.
- B) Oğuz Kağan tarafından yazılmıştır.
- C) Eflatun Cem Güney tarafından yazılmıştır.
- D) Dede Korkut adlı bilge kişi tarafından yazılmıştır.
- E) Kuzeydoğu Anadolu'da yaşayan Oğuz Türkleri tarafından yazılmıştır.

19. Millî Edebiyat dönemi hikâyesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hikâyelerde gerçekçi gözleme dayalı bir bakış açısı tercih edilmiştir.
- B) Ömer Seyfettin, dönemin güçlü hikâye yazarlarından.
- C) Sanatçılar dönemin sosyal hayatını özellikle halkın yaşayışını eserlerinde ele almışlardır.
- D) Hikâyelerde Arapça ve Farsça kelimelerin fazlalığı dikkat çeker.
- E) Sanatçılar "memleket edebiyatı" anlayışıyla hikâyelerinin konularını Anadolu'dan ya da milli tarihten seçmişlerdir.

20. Havalar serinleyince karanfilleri içeri alırdık. Evimizin ırmağa bakan tarafına bir pencere açtık. Karanfilleri onun önüne koyardık. Sabah, pencereden sızan güneş gözlerimi kamaştırır; ortalığı bir karanfil kokusu kaplardı.

Parçadaki altı çizili fiilimsilerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) İsim fiil - sıfat fiil - zarf fiil
- B) Zarf fiil - sıfat fiil - sıfat fiil
- C) Sıfat fiil - sıfat fiil - zarf fiil
- D) Zarf fiil - isim fiil - sıfat fiil
- E) Sıfat fiil - isim fiil - sıfat fiil